

MODERNITAT. L'alberg bagenc de Viladoms de Baix, a Castellbell i el Vilar.

Els albergs del futur

Noves característiques arquitectòniques i nou funcionament intern. Així es defineixen els albergs del futur, com els que la Fundació Catalana de l'Esplai acaba de posar en marxa a Castellbell i el Vilar (Bages) i al Prat de Llobregat (Baix Llobregat). Ho explica Anna Romeu, vicepresidenta de patrimoni, medi ambient i qualitat de la Fundació: "Són accessibles, són espais funcionals i es mouen amb els principis de sostenibilitat, eficiència energètica i estalvi d'aigua". Així, el nou alberg de Castellbell, el Viladoms de Baix, és sostenible per la seva construcció, feta a partir de mòduls. Pel que fa al funcionament intern, els usuaris són els encarregats d'una part de la gestió. "Els grups han de parar i desparar taula, i la mateixa neteja de les habitacions ha d'anar a càrrec seu". Aquesta és una diferència important respecte dels altres, on el sistema d'àpats és d'autoservei i sempre hi ha inclosa la neteja. "La voluntat última és fomentar una adquisició d'hàbits".

el son, tot i que ho he d'acceptar, perquè són habitacions compartides".

Ara bé, els albergs també són espais on es pot trobar intimitat i solitud. "Pot semblar que siguin espais amb molta activitat social, i és ben cert, però jo els triava alguns estius que necessitava estudiar fora de casa", explica ara la Maria, que, d'adolescent, visitava l'Alberg Cerverí de Girona, al centre de la ciutat. "Durant el dia, la gent marxa i abandona les instal·lacions. Tenia una tranquil·litat ideal per poder concentrar-me. I, al vespre, després d'hores de treball, me n'anava al menjador, em trobava amb gent, xerrava i desconnectava de cop".

També en família

Curiosament, la Maria, que ara és mare de dues nenes, de 5 i 2 anys, encara s'allotja algun estiu a l'alberg de Girona. "Però ara hi anem tota la família. M'he trobat amb unes instal·lacions que tenia associades a la meua època d'estudiant, i que ara he vist que també estan preparades per anar-hi amb la prole. I, a més, a les nenes els encanta, perquè el fet de dormir en lliteres, tots junts en una habitació, els

sembla, d'entrada, una bona aventura". I és així perquè els albergs, a part de les habitacions comunitàries, també tenen habitacions petites. És el cas de l'alberg del carrer Ciutadans de Girona, per exemple, on hi ha habitacions per a 2, 3, 4, 6 i 8 persones. Hi ha altres famílies que també opten pels albergs, gràcies al programa impulsat per l'Agència Catalana de Joventut Vacances en Família, que consisteix a concursar per la tria d'una destinació del Principat per un preu molt ajustat.

Els temps canvien

D'altra banda, la directora de l'Alberg Pere Tarrés, del carrer Numància de Barcelona, assenyala el canvi que hi ha hagut de mentalitat entre la població. "Fa uns anys, la idea de compartir costava, i per això els albergs, pensats i ideats a partir d'aquesta filosofia, eren una opció molt minoritària. Nosaltres vam agafar el model d'altres països amb una llarga tradició alberguista, com Alemanya, França, Holanda i la Gran Bretanya, però a Catalunya va trigar temps a adquirir-se l'actitud alberguista, per dir-ho d'alguna manera". Ara, per contra, es pot dir que l'actitud de compartir està molt adquirida. "Els joves sobretot ho tenen molt interioritzat. Els és molt fàcil tot", comenta Mari Luz Álvarez. Al canvi d'actitud també hi va lligada l'evolució de les prestacions dels albergs, que, fins i tot, han sabut adaptar-se als nous canvis tecnològics, "amb internet gratuït, servei wifi", o que han flexibilitat normes, com ara la dels àpats, "perquè tant es pugui optar per l'autoservei com per preparar-se'l cadascú havent comprat prèviament els ingredients".

Els equips esportius també hi troben avantatges, perquè consideren que són el lloc ideal per reforçar la unitat. "Han de dormir i menjar junts, compartir les estones de lleure, i això enforteix el grup", conclou Mari Luz Álvarez.

Per a més informació

www.xanascat.cat
Xarxa Nacional d'Albergs
www.esplai.org
Fundació Catalana Esplai
www.peretarres.org
Fundació Pere Tarrés
www.accac.cat
Cases de colònies i albergs

L'explorador reprimit

Jaume Funes

Educadors virtuals d'adolescents digitals

Llibre de text, *notebook*, ordinador d'aula, pissarra digital, aula d'informàtica. Podríem seguir amb la llista de les paraules, més o menys tecnològiques, que reiteradament van i vénen en parlar avui de l'escola. Paral·lelament, els adolescents que al matí són a l'aula i a la nit al Facebook, fan servir d'amagat mòbils d'última generació i seguiran les seves xarxes virtuals, escrivint potser a les seves pantalles bastanta més lletra que al paper que tenen davant, a la taula. Malgrat tot, fa pocs dies que la consellera Rigau emfatitzava de nou la lectura al llibre de paper i reduïa l'educació en la societat de la comunicació al fet que totes les aules tinguessin pissarra digital. Molt abans, el conseller Maragall dissenyava l'arcàdia feliç de la nova educació amb una imatge de pupitres en línia amb alumnes concentrats a llegir PDF a la pantalla del seu portàtil. Pel mig, una quantitat significativa del professorat que insisteix a dir que això dels ordinadors no deixa de ser una font de distracció i descontrol. Més desorientats encara, multiplicitat de pares i mares no acaben de saber què fer amb el seu adolescent amb tendència a estar permanentment *online*.

Ja seria hora que prenguéssim consciència que, mentre discutim sobre realitats desfasades, els adolescents van construint mons cada vegada més desconectats i distants dels nostres, del de l'escola i del de bona part dels adults. La majoria de debats sobre tot aquest món complex i canviant, que ja no és nou i que és alguna cosa més que tecnologia, té poc a veure amb el que significa educar avui i res amb qui són els adolescents. Si encara aspirem a educar, a influir en les seves vides, és hora de situar el debat allà on, al meu parer, ha d'estar. Ja hauria d'estar força desprestigiada afirmar, malgrat que ho diguin les autoritats acadèmiques, que la funció del professorat és la transmissió del coneixement. És molt més raonable afirmar que facilita l'accés al coneixement, estimula el desig de saber, mira d'integrar en la vida dels seus alumnes el que han descobert en múltiples fonts d'informació. És curiosa la candidesa amb què ens diuen que la pissarra digital motiva, com si el rotllol del *profè* no fos el mateix quan segueix sent el que escriu i esborra, ara digitalment. Fa dies que els adolescents tenen ciberavorriment. És difícil que l'estètica digital de l'aula superi la que domina les seves vides. Un simple *powerpoint* no crea interès pel que no consideren interessant.

Pel treball en xarxa

Educar i ensenyar avui, en un món digital, multimèdia i en xarxa, sempre ha de tenir dues característiques: l'aprenentatge a partir del descobriment i l'experimentació; el treball cooperatiu, en interrelació. Ensenyar el pronom feble passa per poder projectar els seus *posts*, aprendre a fer autoretrats passa per revisar els seus perfils, no per bloquejar tot accés a les xarxes. Si hi ha ordinador hi ha d'haver treball en grup. Poc o molt el que facin passa pel *núvol* i per la construcció i reconstrucció col·lectiva, interactiva. Ni és una simple batalla amb les tecnologies ni podem recuperar formes obsoletes d'ensenyar. Els diversos adolescents, multicanals o desconectats, segregats o integrats digitalment, estan immersos educativament en unes noves regles de joc. Ja no pensen a partir de les mateixes variables. S'afirmen i es construeixen amb interacció amb desenes d'amics en connexió permanent. La frase que dona títol a aquesta columna va sorgir treballant amb diversos professionals que nodreixen webs per a adolescents. Webs que acaben mirant-se si es diuen *kolokon.com* i no si acaben en *gen.cat*. És un títol d'alerta per evitar perdre el tren. Deixem de discutir d'ordinadors i parlem de com s'educa avui. No té sentit competir amb les *wikipedies*. El que cal és mantenir l'ascendència sobre l'adolescent, estimular i donar suport a les seves formes actuals d'aprendre. Una activitat vital que ni abans ni ara es produeix automàticament, que té a veure amb els adults, situats en el món real, que la faciliten.

Jaume Funes és psicòleg, educador i periodista

